

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (Hpt.) 67/A. §-ának rendelkezéseit kötelező-e alkalmazni a harmadik országbeli hitelintézetek fióktelepei esetében.

Egy fióktelep (**Fióktelep**) arra a kérdésre kért választ az MNB-től, hogy a Hpt. 67/A. §-ának rendelkezéseit kötelező-e alkalmazni a harmadik országbeli hitelintézetek fióktelepei esetében.

I. A TÉNYÁLLÁS ÉS A FIÓKTELEP ÁLLÁSPONTJA

A Beadványban rögzített álláspont szerint a Hpt. 67/A. §-ának az IT tanúsításra vonatkozó rendelkezése fióktelep esetén (függetlenül attól, hogy a külföldi hitelintézet székhelye harmadik országban van, illetve, hogy a 67/A. §-t a Hpt. 4. § (2) bekezdése nem tartalmazza) nem kerülhet alkalmazásra, mivel a fióktelep (ami a külföldi hitelintézet része, jogilag nem önálló üzletviteli hely) IT rendszere a külföldi hitelintézet IT rendszerének a része, a külföldi hitelintézet IT rendszere a külföldi hitelintézetre vonatkozó szabályok szerint kerül kialakításra, működését pedig a külföldi hitelintézet székhelye szerinti felügyeleti hatóság felügyeli. A Fióktelep megjegyezte továbbá, hogy az uniós hitelintézetek fióktelepeire, ugyanebből a megfontolásból, az IT tanúsítási kötelezettség szintén nem vonatkozik, megítélésük szerint ebben a tekintetben nem indokolt az uniós és a harmadik országbeli hitelintézetek fióktelepei közötti különbségtétel. Beadványában a Fióktelep azzal érvelt, hogy a fenti kérdésre adandó válasz nem alapozható önmagában arra a körülményre, hogy a Hpt. 4. § (2) bekezdése nem utal a 67/A. §-ra, és arra hívja fel a figyelmet, hogy a válasz ennél alaposabb megfontolást igényel.

II. A JOGKÉRDÉS

A Hpt. 67/A. §-ában foglalt rendelkezéseket kötelező-e alkalmazni a harmadik országbeli hitelintézetek fióktelepei esetében?

III. A TÉNYÁLLÁS MEGÍTÉLÉSE SZEMPONTJÁBÓL RELEVÁNS JOGSZABÁLYI RENDELKEZÉSEK

A Hpt. 1. § (1) bekezdésében foglaltak szerint „*E törvény rendelkezései alkalmazandóak: a) a Magyarország területén végzett, e törvényben meghatározott pénzügyi szolgáltatási, kiegészítő pénzügyi szolgáltatási és bankképviseleti tevékenységre, önkéntes intézményvédelemre, valamint betétbiztosításra, [...]*”

A Hpt. 4. § (1)-(2) bekezdés szerint „*(1) Külföldi vállalkozás pénzügyi szolgáltatási tevékenységet vagy kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenységet Magyarországon - a (3) és (4) bekezdésben foglalt kivétellel - kizárólag fióktelepe útján végezhet.*

(2) Harmadik országbeli pénzügyi intézmény fióktelepére a 18. § (2) bekezdésében, 20. § (2) bekezdés c) pontjában, 23-24. §-ban, 26-28. §-ban, 79. § (5) bekezdésében, 82. §-ban, 83. § (1) és (4) bekezdésében, 125-140. §-ban, 185. § (2) bekezdés b) pont bf) alpontjában, 185. § (2) bekezdés c) pont ca), cc) és cd) alpontjában, 190-192. §-ban, valamint 206. §-ban foglaltakat nem szükséges alkalmazni. [...]”

IV. AZ MNB ÁLLÁSPONTJA

Az MNB elsőként arra kíván rávilágítani, hogy mind a korábban hatályos hitelintézeti törvény rendelkezései, mind pedig a Hpt. szabályozási rezsimje eltérő szabályokat állapít meg az uniós hitelintézetek fióktelepeire, illetve a harmadik országbeli hitelintézetek fióktelepeire, különösen a dotációs tőke, egyes prudenciális követelmények, az eszközfenntartási mutató, továbbá a felmentési szabályok vonatkozásában, amely eltérések abból fakadnak, hogy az Európai Unióhoz való csatlakozással Magyarországon is hatályba léptek a belső piac akadálymentes működését biztosító közösségi jogszabályok, amelyek valamennyi EGT-államban székhellyel rendelkező hitelintézet, illetve ezen hitelintézetek fióktelepei számára biztosítják az ún. Egységes Európai Útlevelet. Alapvetően tehát az uniós tagságból adódik a szabályozás különbözősége az uniós és a harmadik országbeli fióktelepek vonatkozásában. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a Hpt. 105/A. §¹-ának hatályba lépésével a szabályozásbeli különbségtétel ugyan megmaradt, de a

¹ 51/A. Harmadik országbeli hitelintézet magyarországi fióktelepének mentesítése egyes prudenciális követelmények alól, hatályos 2015. I.1.-től

harmadik országból érkező fióktelepekre vonatkozó követelményrendszer kedvezőbbé vált azzal, hogy ezen fióktelepek a felügyeleti hatóság döntése alapján a CRR² számos prudenciális szabálya alól mentesülhetnek.

Rátérve a Beadvánnyal érintett Hpt. 4. § (2) bekezdésére, e rendelkezés tételesen sorolja fel azokat a §-okat, amelyeket a harmadik országbeli pénzügyi intézmény magyarországi fióktelepére „nem szükséges alkalmazni”. A jogszabály tehát csupán ezen törvényi előírások vonatkozásában biztosít lehetőséget a jogalkalmazó felügyeleti hatóság számára, hogy a Hpt. 1. § (1) bekezdés a) pontjára is figyelemmel eltekintsen a Hpt. szabályainak betartása alól.

A Fióktelep álláspontja szerint az informatikai audit kérdése nem alapozható önmagában arra a körülményre, hogy a Hpt. 4. § (2) bekezdése nem utal a 67/A. §-ra, továbbá a Hpt. 4. § (2) bekezdését nem lehet kimerítő felsorolásként felfogni, hanem egyedileg, a fióktelep fogalma, valamint szervezeti és működési jellegzetességei alapján kell eldönteni, hogy a Hpt. adott szabálya alkalmazható-e fióktelep esetén vagy sem.

Az MNB nem osztja a Fióktelep ezen álláspontját a következőkre tekintettel. Kétségtelen, hogy a harmadik országból érkező fióktelep az alapító külföldi hitelintézet szervezeti egységének tekintendő, részleges önállósággal. Ugyanakkor ezen fióktelepnek, mint Magyarország területén a Hpt.-ben meghatározott pénzügyi szolgáltatást végző hitelintézetnek a működése során - a nevesített kivételektől eltekintve - a Hpt. vonatkozó előírásainak kell megfelelnie, amelybe - a Hpt. 4.§ (2) bekezdésben való feltüntetés hiányában - beletartozik a 67/A. § is. Az MNB feladata pedig az, hogy ellenőrzési jogkörében eljárva felügyelje a harmadik országból érkező fióktelep tevékenységét és biztosítsa a vonatkozó szabályok betartását.

Az MNB a jogszabályi keretek között természetesen figyelemmel van a fióktelepek működési mechanizmusára és szervezeti felépítésére, de álláspontja szerint a jogalkotó az említett jogszabályi rendelkezés kapcsán nem ad lehetőséget az MNB számára, hogy mérlegelési jogkörében akár a fióktelep fogalmára, akár a fióktelep szervezeti és működési jellegzetességeire tekintettel eltekinthessen a Hpt. 67/A. §-ának betartása alól. Amennyiben az lett volna a jogalkotói szándék, hogy ennek mérlegelését a felügyeleti hatóságra bízza, akkor hasonló jogtechnikai megoldást alkalmaz, mint a Hpt. 105/A. § esetében, vagy a 67/A. §-t - annak hatályba lépésétől³ - külön nevesítette volna a kérdéses 4. § (2) bekezdésben.

A fentieket összefoglalva az MNB a hatályos előírások alapján nem tud eltekinteni attól, hogy a harmadik országbeli fióktelep eleget tegyen az informatikai rendszer zártságára vonatkozó előírásoknak és a Hpt. 67/A. § (1) bekezdésben foglalt követelményeknek való megfelelést külső szakértő által kiadott, az informatikai rendszerre vonatkozó tanúsítással igazolja.

Budapest, 2018. november 22.

² AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2013. június 26-i 575/2013/EU RENDELETE a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról

³ 2016. január 1. napjától